

Grävning i kommunal mark

Anvisningar och regelverk för grävning och återställande på kommunal mark.

Inledning

Dessa bestämmelser har till syfte att skapa tydliga förutsättningar för den som önskar gräva i kommunens gator. Tydligheten består i att entreprenören ska veta vad som åligger denna i ansvarsväg, samt att kostnader i samband med dess arbete ska bli kalkylerbart. Vidare är syftet att kommunen ska kunna säkerställa att kostnaderna för framtida underhåll inte ska drabba kommunen utan bekostas av den som är ansvarig för grävarbetet i fråga.

Innehåll

1. Begreppsförklaringar	3
2. Innan arbetet startar	4
2.1 Inlogg E-tjänst	
2.2 Ansökan om grävtillstånd	4
2.3 Ansökan om TA-plan och ev. trafikföreskrift	4
2.4 Förutsättningar	4
2.5 Krav på utbildning	4
3. Under arbetets gång	4
3.1 Krav på utförande	4
3.2 Ansvar för arbetsområdet	5
3.3 Kontroll och tillhandahållande av handlingar	5
3.4 Kommunens rättigheter	5
4. Avslut och återställning	6
4.1 Överlämnande	6
4.2 Kontroll av utfört arbete	6
4.3 Ansvar efter överlämnande och garantitid	6
4.4 Återställning	6
4.5 Kostnader för återställning och framtida underhåll	8
5. Kontakt	9

1. Begreppsförklaringar

Arbetsområde	<i>Område som tagits i anspråk för att utföra ett arbete och innefattar normalt ett inhägnat område eller ett område som avgränsats med trafikordningar.</i>
Asfaltsentreprenör	<i>Avser Kommunens asfaltsentreprenör, kontrakterad att utföra återställningar och underhåll på kommunens gator.</i>
Gång och Cykelbana	<i>Avser yta som är avsedd för cyklister och gångtrafikanter. Kan vara utformad som Trottoar eller friliggande väg. Normalt 2,5-4 m bred</i>
Gräventreprenör	<i>Avser den som söker grävstillståndet och ansvarar för arbetet.</i>
Gångbana	<i>Trottoar normalt ca 1-2,5 m bred som primärt ej är avsedd för annan användning än gångtrafik.</i>
Köra	<i>Avser yta som primärt används av motortrafik men även i viss mån cyklister och gångtrafikanter om alternativ saknas i form av gångbana eller cykelväg.</i>
Motveck/vinge	<i>Avser motlut utmed gatan som har till syfte att leda bort dagvatten.</i>
Trafikanordningar	<i>Avser skyltar, avstängningsmaterial och skydd i form av buffertar, barriärer m.m.</i>
Trafikanordningsplan	<i>Avser en plan över hur arbetsområdet ska skyltas upp och skyddas, benämns även i förkortning som TA-plan. Generell TA-plan avser en plan som kan modifieras i mindre utsträckning efterhand, utan att det nödvändigtvis innebär att entreprenören måste ansöka om ny vid mindre förändringar av arbetet.</i>
Trafikföreskrift	<i>Avser åtgärder vid vägarbeten som kräver särskilt tillstånd, till exempel hastighetsbegränsningar, parkeringsförbud, förbud att stanna, avstängning och omledning.</i>
APV	<i>Förkortning av "Arbete på väg".</i>
Återställning	<i>Arbete med att återställa gata, grusyta eller grönyta efter grävning.</i>

2. Innan arbetet startar

2.1 Inlogg E-tjänst

Tillstånd söker du genom en grävansökan via ansokan.kommunmark.se. Tillståndet ska sökas i så god tid som möjligt innan du gräver dock minst 10 arbetsdagar innan. För att göra en ansökan behöver du skapa ett användarkonto på ansokan.kommunmark.se.

2.2 Ansökan om grävstillstånd

Innan arbetet får påbörjas ska gräventreprenören ha ansökt om och erhållit godkänt grävstillstånd enligt kommunens E-tjänst för grävstillstånd

2.3 Ansökan om TA-plan och eventuell trafikföreskrift

Innan några arbeten får påbörjas ska entreprenören ha ansökt och erhållit godkänd TA-plan och ev. trafikföreskrift (görs i samband med grävansökan). Kommunen kan vid vissa typer av arbeten välja att godkänna en generell TA-plan.

Till grund för utformningen av TA-planen/trafikföreskriften gäller handbok, Arbeta på väg ISBN 978-91-7585-034-4, Utgiven av Sveriges kommuner och landsting. Klicka på länken för att komma till handboken [Handbok Arbeta på väg](#).

Som tillägg gäller att vid arbeten med passerande fordonstrafik och där arbetsområdet inkräktar på körbanan ska återstående bredd anpassas för att möjliggöra framkomlighet. Följande bredder gäller om inte annat överenskomts.

Mötande fordonstrafik: Minimum 6 m.

Där möte ej är möjligt: Minimum 3 m.

2.4 Förutsättningar

Gräventreprenören bär ansvaret för att förvissa sig om förutsättningar så som befintliga ledningars läge, samt övrigt som kan ha betydelse för framkomligheten och kommunens normala drift.

Begäran om ledningsanvisning/kabelanvisning ska göras på Ledningskollen när arbetet omfattar schaktningsarbeten, oavsett schaktdjup. Observera att ledningar för kommunal belysning ej finns med i Ledningskollen.

En gemensam syn kan bli aktuellt om kommunen anser detta nödvändigt.

2.5 Krav på utbildning

Samtlig personal inkl. arbetsledning ska ha erforderlig utbildning för arbetet. Detta kan exempelvis vara APV med mera. Utbildningar ska kunna styrkas vid kontroll.

3. Under arbetets gång

3.1 Krav på utförande

Markarbeten vad gäller materialval och konstruktion ska utföras i enlighet med AMA-Anläggning 17.

Packning ska ske med vält eller vibroplatta med minst 6 överfarter. Lagertjocklek får inte vara större än vald packningsutrustning rekommenderas för.

Massor ska vid uppgrävning hållas separerade i fraktioner och materialtyp om massorna avses användas för återfyllnad.

Avslutande lager av obundet material ska dock alltid utföras med nytt bärlager. Bärlager ska justeras i nivå med befintligt bitumenbundet lager i väntan på återställning. Tjocklek av bärlager ska vara sådant att återställning av asfalt kan ske i enlighet med befintliga omkringliggande lager och att erforderlig mängd bärlager blir kvar efter att asfaltsentreprenören schaktat för att göra plats för ny asfalt. (Se 4.4 Återställning)

I de fall kommunen anser att trafikmängden eller typen av trafik medför en högre belastning på den specifika gatan, ska gräventreprenören utan möjlighet till ersättning komplettera lagningen med provisorisk asfalt (framgår av grävstillstånd). Typen av asfalt kan vara kall eller varm. Mängden asfalt ska vara 80-125 kg/m².

Grävningar som utförs under perioden 1/11-31/3 ska alltid provisoriskt förses med Kall eller varm asfalt om inte kommunen uttryckligen påtalar annat.

Övriga installationer så som kantsten och marksten med mera ska återställas enligt befintligt skick innan arbetet kan anses vara färdigställt för asfaltering. Detta gäller inte återställning av så kallad lim/spiksten då det kräver att asfaltering utförs innan.

Grönytor ska återställas till befintligt skick vad gäller matjord och grässådd med mera. Gräventreprenören ansvarar för återställningen fram tills att gräset har etablerat sig.

Eventuella skador på vegetation (buskar, träd eller liknande) ska ersättas. Mindre växter och buskar ersätts med nya. Skador på träd ersätts enligt Alnarpsmodellen 2.2. Grävskador på rötter till träd ska fotodokumenteras och lämnas till kommunen för bedömning. Bilder laddas upp till ditt ärende på ansokan.kommunmark.se. Klicka in på ärendet det gäller under menyn "dina ärenden" och välj fliken bilder.

3.2 Ansvar för arbetsområdet

Gräventreprenören ansvarar för att arbetsplatsen uppfyller kraven på en säker arbetsmiljö för dem som jobbar, vistas i närheten av eller passerar arbetsplatsen. Inget arbete får bedrivas utanför arbetsområdet och material ska inrymmas i arbetsområdet.

Om allmän platsmark utanför vägområdet, så som grönytor eller parkeringar önskas tas i anspråk för projektet ska detta ansökas om i särskild ordning hos Polismyndigheten. Polisen skickar din ansökan till kommunen för yttrande om kommunen äger marken. [Se kommunens hemsida](#). Om du är osäker på om du behöver göra en ansökan hos Polismyndigheten kontakta kommunen för råd.

3.3 Kontroll och tillhandahållande av handlingar

Kommunen kan komma att utföra kontroller på arbetsplatsen avseende trafikanordning, arbetsmiljö och övriga tillstånd.

Det är alltid gräventreprenörens ansvar att ansöka om nytt grävstillstånd i de fallen som beräknat start och stopp av arbetet inte stämmer eller har förändrats. Om arbetet utförs utanför dom tider som angivits i grävstillståndet räknas det som avsaknad av godkänt grävstillstånd.

Följande handlingar ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till arbetsplatsen:

- Godkänt grävstillstånd.
- Godkänd TA-plan och ev. Trafikföreskrift.
- Arbetsmiljöplan samt riskanalys.
- Besiktningsintyg för besiktningspliktiga maskiner och utrustningar.

3.4 Kommunens rättigheter

Årjäng kommun förbehåller sig rätten att stoppa ett arbete som inte uppfyller kraven enligt denna handling eller som kan konstateras innebära en arbetsmiljörisk för utförare och/eller 3:e man.

Arbetet får återupptas först när felet/felen är åtgärdade.

Gräventreprenören ska själv stå för eventuella kostnader som kan härledas till stillestånd pga. beordrat stopp.

4. Avslut och återställning

4.1 Överlämnande

Gräventreprenören ska senast nästkommande vardag efter färdigställande meddela Årjängs kommun att arbetet är färdigt för återställning. Detta görs via E-tjänsten.

4.2 Kontroll av utfört arbete

Kommunen kan komma att utföra kontroll av arbete både under tiden arbetet pågår samt efter att gräventreprenören anmält arbetet färdigställt.

Kontrollen avser säkerställa att arbetet har utförts på ett fackmässigt sätt med sin grund i AMA Anläggning 17 och enligt instruktioner i denna handling. Vid upptäckande av brister förlängs tiden som gräventreprenören är ansvarig för lagningen och de 35 dagarna enligt punkt 4.3 börjar gälla först efter att felet är avhjälpna.

Gräventreprenören ska infinna sig inom 7 kalenderdagar för att åtgärda bristerna. Om bristerna är av sådan karaktär att dom innebär en säkerhetsrisk för bilister, cyklister eller gångtrafikanter ska dessa åtgärdas omgående.

4.3 Ansvar efter överlämnande och garantitid

Under förutsättning att gräventreprenören har utfört överlämnandet på ett korrekt sätt (enl. 3.1 och 4.1) gäller att gräventreprenören ansvarar för lagningen i max 35 kalenderdagar efter överlämnande eller tills det att kommunens asfaltsentreprenör återställt ytan. Ansvaret innefattar att ytorna ska hållas funktionsdugliga och att dom vid behov märks ut med X3 sidomarkeringskärm. Behöver ytan spärras av ombesörjer gräventreprenören även detta.

Vad gäller ytor som har försetts med kall eller varm asfalt enligt "3.1 krav på utförande" tar kommunen omgående över ansvaret för lagningen. Även detta under förutsättning att överlämnandet har skett i enlighet med detta dokument och utförandet på ett fackmässigt sätt.

I samband med att kommunen övertar ansvaret för lagningen börjar garantitiden gälla. Garantitiden är 5 år för entreprenörens arbetsprestation samt material och varor.

4.4 Återställning (gäller asfaltsentreprenören)

All asfaltsåterställning ska utföras av Årjäng kommuns kontrakterade asfaltsentreprenör.

Som princip för återställning av asfalt gäller att körytor ska återställas med befintlig tjocklek. Dock minst 40 mm och max 150 mm.

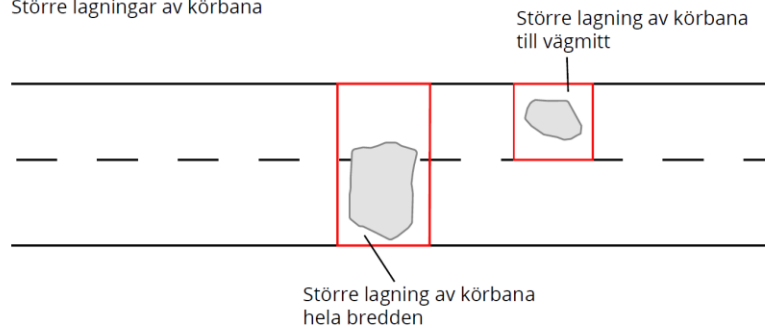
Gångbanor, motveck och cykelvägar ska återställas med 40 mm ABT 11 100/150 oavsett befintlig tjocklek om inget annat påtalas av kommunen för det specifika objektet.

Skärning av asfaltskanter ska utföras på ett sådant sätt att jämn anslutning mot omkringliggande lager erhålls samt att lös och skadad asfalt ska tas bort. Rektangulära och kvadratiska lagningar ska alltid eftersträvas. Om det går att undvika att skarvar hamnar i hjulspår ska detta eftersträvas och i andra hand ska skärning förläggas till vägmitt eller utökas till hela vägens bredd.

Vad gäller gångbanor ska alltid hela gångbanans bredd rivas. Se förtydligande i illustrationer nedan.

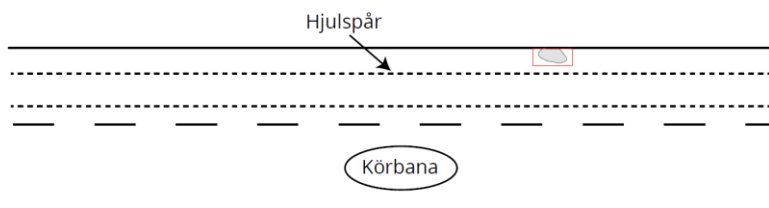
Exempel 1

Större lagningar av körbana

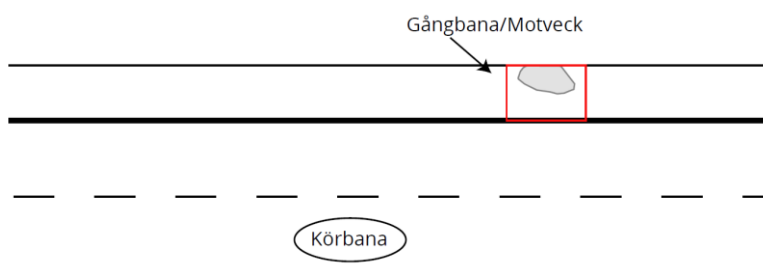
Exempel 2

Mindre lagning av körbana

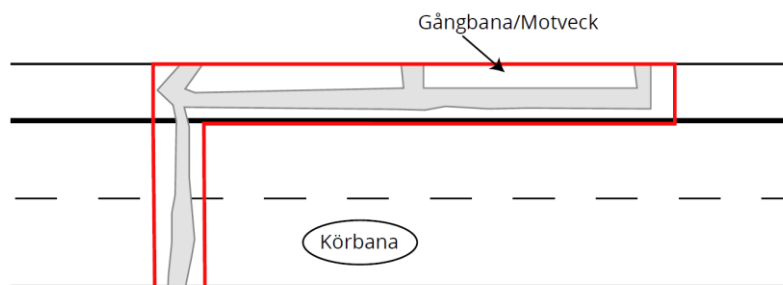
Exempel 3

Mindre lagning av gångbana / motveck

Exempel 4

Större lagning på gångbana / motveck
samt stick över körbana

4.5 Kostnader för återställning och framtida underhåll

Årjäng kommun tillämpar följande modell för fakturering av kostnader i samband med återställning.

Återställningstaxor i asfalterade ytor för 2021

Årlig justering av priser sker i januari varje år.

Priser inkluderar framtida underhåll.

Återställning asfalt	Tjocklek	Tjocklek
	40 mm	80 mm
< 2 m ²	750 kr/st	920 kr/st
2 - 10 m ²	600 kr/m ²	800 kr/m ²
10,1 - 50 m ²	350 kr/m ²	540 kr/m ²
> 50 m ²	300 kr/m ²	490 kr/m ²

Återställning kantsten	
Granitsten	150 kr/m
Lim-/Spiksten av betong	300 kr/m

Återställning gräsytor	
Gräsytor < 20 m ²	250 kr/m ²
Gräsytor > 20 m ²	120 kr/m ²

5. Kontakt

Vid frågor kring dessa bestämmelser, ansökningsblanketten eller processen. Kontakta någon av nedanstående personer.

Gatuchef
Samhällsbyggnad

Andreas Winborg

0573 141 20

andreas.winborg@arjang.se